

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန စီမံကိန်းဦးစီးဌာန

စိုက်ပျိုးစီးပွားသတင်းလွှာ

အမှတ်စဉ် (၁၀/ ၂၀၂၅)

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ(၁၂) ရက်

၁၂- ၆- ၂၀၂၅	
ငွေကြေး အမျိုးအစား	ငွေလဲလှယ်နှုန်း (ကျပ်)
ဒေါ်လာ	၂,၁၀၀.၀၀
ယူရို	၂,၄၁၇.၈၄
စင်္ကာပူဒေါ်လာ	၁,၆၃၇.၄၃
စတာလင်ပေါင်	၂,၈၄၃.၉၃
ဂျပန်ယန်း (၁၀၀)	၁,၄၅၈.၂၈
တရုတ်ယွမ်	၂၉၂.၄၃
ဟောင်ကောင် ဒေါ်လာ	၂၆၇.၅၆
အိန္ဒိယရူပီး	၂၄.၅၄
ကိုရီးယားဝမ် (၁၀၀)	၁၅၄.၄၄
မလေးရှား ရင်းဂစ်	၄၉၆.၇၅
ဖိလစ်ပိုင်ပီဆို	၃၇.၆၁
ထိုင်းဘတ်	၆၄.၅၇
ဗီယက်နမ်ဒေါင် (၁၀၀)	၈.၀၇

သတင်းခေါင်းစဉ်များ

■ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ရေထွက်ပစ္စည်းဆိုင်ရာသတင်းများ

- အိန္ဒိယ လက်ဖက်ခြောက်ဈေးသည် ရုရှား၊ အီရန်၊ အီရတ်နှင့် UAE တို့မှ ဝယ်လိုအား များလာခြင်းကြောင့် ၁၈ ရာခိုင်နှုန်း မြင့်တက်
- Odisha ပြည်နယ်မှ ထွက်ရှိသည့် သရက်သီးများသည် ယခုအခါ ပြင်သစ်၊ ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံများသို့ တင်ပို့မှု မြင့်တက်
- အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် မုတ်သုံမိုးကောင်းစွာ ရွာသွန်းမှုကြောင့် သဘာဝရာဘာ ထုတ်လုပ်မှုများ တိုးမြင့်လာဖွယ်ရှိ

■ အထွေထွေသတင်းများ

- နောက်ထပ် အမေရိကန် တစ်ပိုင်းလျှပ်ကူးပစ္စည်း ကုမ္ပဏီ Santech Global Inc က အနောက်ဘက်လားပြည်နယ်တွင် စီမံကိန်းတစ်ခု တည်ထောင်ရန် စိတ်ဝင်စား
- တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၏ မြေရှားသတ္တုသံလိုက်တင်ပို့မှု ဆိုင်းငံ့ခြင်းကြောင့် အိန္ဒိယ၏ မော်တော်ယာဉ်ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍ ထိခိုက်နိုင်

လယ်ယာစီးပွားနှင့်
ကုန်သွယ်မှုဌာနခွဲ
စီမံကိန်းဦးစီးဌာန
ရုံးအမှတ် (၁၅)
ဖုန်း-၀၆၇-၃၄၁၀၆၈၄

Email-
misdop.moali@gmail.com

အိန္ဒိယ လက်ဖက်ခြောက်ဈေးသည် ရုရှား၊ အီရန်၊ အီရတ်နှင့် UAE တို့မှ ဝယ်လိုအားများလာခြင်းကြောင့် ၁၈ ရာခိုင်နှုန်း မြင့်တက်

ရုရှား၊ အီရန်၊ အီရတ်နှင့် UAE ကဲ့သို့သော ဈေးကွက်များမှ ဝယ်လိုအား အားကောင်းမှုကြောင့် အိန္ဒိယလက်ဖက်ခြောက်ဈေးသည် ယခင်နှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ယခုနှစ် ပထမလေးလတွင် ၁၈% မြင့်တက်လာခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။ ပြည်ပတင်ပို့ရန် ဝယ်လိုအား ဆက်လက်အားကောင်းနေမှုနှင့် စားသောက်ကုန်ကုမ္ပဏီကြီးများဖြစ်သော Hindustan Unilever နှင့် Tata Consumer Products တို့က ပြည်တွင်းနှင့်နိုင်ငံတကာဈေးကွက်များအတွက် ဝယ်ယူမှုများ တိုးမြှင့်လျက်ရှိမှုတို့နှင့်အတူ လေလံရောင်းချသူများနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များက လက်ဖက်ခြောက်ဈေးနှုန်းမှာ ဆက်လက်အားကောင်းနေပြီး ပြည်ပတင်ပို့မှုမှာလည်း ယခင်နှစ်တင်ပို့ရောင်းချမှုအခြေအနေအတိုင်း ဆက်လက်ရှိတည်ရှိနေမည်ဟု မျှော်မှန်းလျက်ရှိနေကြသည်။

သို့သော်လည်း လက်ဖက်ခြောက်ထုပ်ရောင်းချသည့်ကုမ္ပဏီများသည် ဈေးကွက်ဝေစုဆုံးရှုံးခြင်းအန္တရာယ်ကို မလိုလားသောကြောင့် ပြည်တွင်းစားသုံးသူများအတွက်ဈေးနှုန်းတိုးမြှင့်ရန် လောလောဆယ် အစီအစဉ်မရှိသေးကြောင်း ကုန်သည်အသင်းအဖွဲ့များက ပြောကြားထားသည်။

လက်ဖက်ဘုတ်အဖွဲ့ (Tea Board) ၏ ကိန်းဂဏန်းများအရ ဇန်နဝါရီမှ ဧပြီလအတွင်း လက်လီလက်ကားဈေးသည် တစ်ကီလိုဂရမ်လျှင် ယခင်နှစ်က ၁၃၆.၄၁ ရူပီး သာရှိရာမှ ယခုနှစ်တွင် ၁၆၀.၄၉ ရူပီးသို့ မြင့်တက်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။

အိန္ဒိယ လက်ဖက်ခြောက်အတွက် ဝယ်လိုအားသည် နိုင်ငံတကာတွင် အားကောင်းနေဆဲဖြစ်ပါကြောင်း၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်းနိုင်ငံများနှင့် ရုရှားနိုင်ငံတို့မှ အိန္ဒိယလက်ဖက်ခြောက် ဝယ်လိုအားမှာ သိသိသာသာမြင့်တက်လျက်ရှိကြောင်း၊ အရေအသွေးကောင်းမွန်သည့် ပရီမီယံ ရိုးရာလက်ဖက်ခြောက်ကို ယင်းနိုင်ငံများကဝယ်ယူကြကြောင်း၊ ယခုအရှိန်အဟုန်အတိုင်း ဆက်သွားနေပါက နိုင်ငံ၏ လက်ဖက်ခြောက်တင်ပို့မှုသည် မနှစ်ကတင်ပို့မှုထက်ကျော်လွန်သွားနိုင်ကြောင်း ကော်လံကတ္တား မြို့အခြေစိုက် လက်ဖက်တင်ပို့ရောင်းချသည့် ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်သည့် Asian Tea ၏ ဒါရိုက်တာ Mohit Agarwal က ပြောကြားထားသည်။

အာသံရိုးရာလက်ဖက်ခြောက်၏ဈေးနှုန်းသည်လေလံပွဲ၌ တစ်ကီလိုလျှင် ၃၁၄ ရူပီးအထိ စံချိန်တင်မြင့်မားခဲ့ကြောင်း၊ Guwahati နှင့် Kolkata ရှိ ဒုတိယတန်းစား လက်ဖက်ခြောက်များသည် ဇွန်လဒုတိယပတ်မှစတင်၍ လေလံတင်ရောင်းချသည့် စင်တာများသို့ စတင်ရောက်ရှိမည်ဖြစ်

ကြောင်း၊ ယခု ၂၀၂၅ ခုနှစ်အတွက် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသနိုင်ငံများမှ အိန္ဒိယလက်ဖက်ခြောက်များကို ဆက်လက်ဝယ်ယူနိုင်သောကြောင့် စံချိန်တင်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဈေးနှုန်းများကို ဆက်လက်မျှော်လင့်ထားနိုင်ကြောင်း Agarwal မှပြောကြားခဲ့သည်။

အိန္ဒိယသည် ၂၀၂၄ ခုနှစ်တွင် လက်ဖက်ခြောက် ကီလိုဂရမ် ၂၅၅ သန်း၊ တန်ဖိုး ရူပီး ၇၁၁၁၀ သန်းအား တင်ပို့ခဲ့ပြီး ကမ္ဘာ့လက်ဖက်ခြောက်တင်ပို့မှုတွင် ယခင်က အဆင့် ၄ နေရာတွင် ရှိရာမှ အဆင့် ၃ နေရာရှိ သိရိလင်္ကာနိုင်ငံကို အစားထိုးရယူနိုင်ခဲ့ပါကြောင်း၊ လက်ဖက်တင်ပို့မှုတွင် အာသံပြည်နယ်နှင့် အနောက်ဘင်္ဂလားပြည်နယ်တို့မှ တင်ပို့မှုသည် စုစုပေါင်း ကီလိုဂရမ် ၁၅၄ ဒသမ ၈၁ သန်း၊ တန်ဖိုးအားဖြင့် ရူပီး ၄,၈၃၃၀ သန်းထိ ပါရှိကြောင်း သိရှိရသည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ် ပထမလေးလအတွင်း ထုတ်လုပ်မှုသည်လည်း ယခင်နှစ်ထက် တိုးမြင့်လာခဲ့ကြောင်း၊ လက်ဖက်လုပ်ငန်းရှင်များက လက်ဖက်ခြောက်များအား အပြင်းအထန်ဝယ်ယူနေကြသော်လည်း စားသုံးသူများအတွက် ဈေးနှုန်းမြင့်ရန် လောလောဆယ်အစီအစဉ် မရှိသေးကြောင်း၊ ဈေးနှုန်းများ အနည်းငယ်တက်သွားနိုင်ပါကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ယခုအချိန်တွင် ပြောကြားရန်မှာ စောနေပါသေးကြောင်း၊ ဈေးနှုန်းမြင့်တက်ခြင်းကြောင့် ဈေးကွက်ဝေစု ဆုံးရှုံးခြင်းကို မည်သူမျှမလိုလားကြကြောင်း၊ ဂျာရာရတ်အခြေစိုက် Jivraj Tea ၏ ဥက္ကဋ္ဌ Viren Shah က ပြော ကြားခဲ့သည်။

ကော်ကတ္တားလက်ဖက်ကုန်သည်များအသင်း၏ အတွင်းရေးမှူး J Kalyanasundaram က HUL နှင့် Tata Consumer Products ကဲ့သို့သော အဓိကကုမ္ပဏီများသည် အစိုးရက ပြုလုပ်သည့် ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်း ကြိတ်ခွဲထားသည့် လက်ဖက်ခြောက်မှုန့် (100% CTC dust teas) လေလံပွဲတွင် ဝယ်ယူမှုများတိုးမြှင့်ခဲ့ပြီးနောက် လက်ဖက်ခြောက်မျိုးစုံ၏ ဈေးနှုန်းများမှာ တစ်ကီလိုဂရမ်လျှင် ၁၉ ရူပီး မှ ၂၀ ရူပီးအထိ တက်သွားကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ယခုနှစ်၌ လက်ဖက်အထွက်တိုးသကဲ့သို့ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသများနှင့် ရုရှားနိုင်ငံတို့မှ ဝယ်လိုအားကောင်းမှုကြောင့် ဈေးကောင်းရရှိမှုအခြေအနေကို သိရှိနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

မျိုးမြင့်မောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

နယူးဒေလီမြို့

Source: India tea prices rise 18% as demand surge from Russia, Iran, Iraq and UAE, 5 June, 2025.

Odisha ပြည်နယ်မှ ထွက်ရှိသည့် သရက်သီးများသည် ယခုအခါ ပြင်သစ်၊ ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံများသို့ တင်ပို့မှု မြင့်တက်

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ Odisha ပြည်နယ်သည် ၎င်း၏သရက်သီးတင်ပို့သည့်နိုင်ငံများစာရင်းတွင် ပြင်သစ်နှင့် ဘယ်လ်ဂျီယံတို့ပါဝင်လာပြီးနောက် ပြည်နယ်၏စိုက်ပျိုးရေးပို့ကုန်စင်တာအဖြစ် ပေါ်ထွန်းလာမှုအတွက် အောင်မြင်မှုတစ်ခုအဖြစ် အားဖြည့်ပေးခဲ့ကြောင်းနှင့် ယခင်က သရက်သီးကို ဒူဘိုင်း၊ လန်ဒန်၊ ဘာမင်ဂမ်၊ ရောမ၊ ဗင်းနစ်နှင့် ဒပ်ဗလင်တို့အပါအဝင် ကြီးထွားလာနေသော နိုင်ငံတကာဈေးကွက်များသို့ တင်ပို့ခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။

သစ်သီးဝလံပန်းမန်ဌာန (DDH) ၏ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးဖြစ်သူ Gitashree Padhi က ပြင်သစ်နှင့် ဘယ်လ်ဂျီယံကဲ့သို့ ဈေးကွက်များတွင် Odisha သရက်သီးများကို တင်ပို့ရောင်းချနိုင်မှုမှာ မိမိတို့ တောင်သူလယ်သမားများ၏ အလားအလာနှင့် သစ်သီးဝလံပန်းမန်ဌာနသည် ဂေဟစနစ်၏ ခိုင်မာမှုကို ထင်ဟပ်စေပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

အိန္ဒိယသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ် ဇွန်လ ပထမပတ်အတွင်း သရက်သီး ၁၁၃.၄ မက်ထရစ်တန် (MT) ကို လန်ဒန်နှင့် ဒူဘိုင်းသို့ တင်ပို့ခဲ့ကြောင်း၊ ၂၀၂၄ ခုနှစ်မေလတွင်စတင်သည့် ဘဏ္ဍာနှစ်အတွက် Odisha ၏ လယ်ယာတင်ပို့မှုပမာဏသည် တန်ချိန် ၁၀၀ နီးပါးရှိခဲ့ကြောင်းနှင့် ယင်းတင်ပို့မှုတွင် Odisha ၏ ထင်ရှားသည့်သရက်သီးများသည့် Amrapalli နှင့် Dashehari မျိုးကွဲများ တင်ပို့မှုအများအပြား ပါဝင်ကြောင်း သိရှိရသည်။

ဈေးကွက်အသစ်များ ချဲ့ထွင်နိုင်ခြင်းသည် Odisha ပြည်နယ်၏ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးအသိုက်အဝန်းသို့ တိုက်ရိုက်အကျိုးခံစားခွင့်များရရှိစေခဲ့ကြောင်း၊ လယ်သမားများသည် ဈေးကွက်သို့ တိုက်ရိုက်တင်ပို့နိုင်မှု၊ အရည်အသွေးကောင်းမွန်သော စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများအသင်းတို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်မှုကြောင့် ၎င်းတို့၏ သရက်သီးဈေးနှုန်းများကို ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ပိုမိုရရှိခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။

၂၀၂၄-၂၅ ခုနှစ်တွင် Odisha ပြည်နယ်သည် နိုင်ငံတကာဈေးကွက်ခုနစ်ခုသို့ ဝင်ရောက်နိုင်ခဲ့ပြီး ၂၀၂၅-၂၆ ခုနှစ် ၏ပထမလအနည်းငယ်တွင်အဆိုပါ နိုင်ငံအရေအတွက်နှင့် ပို့ကုန်ပမာဏနှစ်မျိုးလုံးကို ကျော်လွန်ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်း တိုးတက်မှုအရှိန် အဟုန်သည် Odisha ပြည်နယ်အစိုးရ၏ စိုက်ပျိုးရေးပို့ကုန်ကဏ္ဍတွင် ဗဟိုစင်တာတစ်ခုအဖြစ် ဦးဆောင်သည့် ပြည်နယ်ဖြစ်ရန် အာရုံစိုက်ကြိုးပမ်းမှုများကို ထင်ဟပ်စေပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ပြည်နယ်အလိုက် ၎င်းတို့၏ ထုတ်ကုန်များကို ပြည်ပနိုင်ငံရှိ ဈေးကွက်အသစ်များသို့ ထိုးဖောက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေမှုအခြေအနေကို သိရှိနိုင်ပါရန်နှင့် မိမိတို့နိုင်ငံအနေဖြင့်လည်း အဓိက အလားအလာရှိသော ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများကို ဈေးကွက်အသစ်များသို့ တင်ပို့နိုင်ရေး စနစ်တကျ လေ့လာသုတေသနပြုလုပ်၍ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သင့်ပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

မျိုးမြင့်မောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

နယူးဒေလီမြို့

Source: Odisha mangoes now in France, Belgium as exports Soar, The Economic Times, 6 June, 2025.

အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် မုတ်သုံမိုးကောင်းစွာ ရွာသွန်းမှုကြောင့် သဘာဝရာဘာထုတ်လုပ်မှုများ တိုးမြှင့်လာဖွယ်ရှိ

အိန္ဒိယနိုင်ငံ Kerala ပြည်နယ်တွင် မုတ်သုံမိုးကောင်းစွာ ရွာသွန်းမှုကြောင့် သဘာဝရာဘာစိုက်တောင်သူများ၏ မျှော်လင့်ချက်များ ပြန်လည်ရှင်သန်လာခဲ့ပြီး ယခုဘဏ္ဍာနှစ်တွင် အနည်းဆုံး ထုတ်လုပ်မှု ၅ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးတက်လာမည်ဟု မျှော်မှန်းထားကြောင်း သိရသည်။

အိန္ဒိယရာဘာရောင်းဝယ်သူများအဖွဲ့ချုပ် (Indian Rubber Dealers' Federation) ဥက္ကဋ္ဌ George Vally က “မိုးကြောင့် ရာဘာခြစ်ရက်တွေ မဆုံးရှုံးဘူးဆိုရင် မနှစ်ကထက် ထုတ်လုပ်မှုတိုးလာပါလိမ့်မယ်” ဟု businessline သတင်းဌာနသို့ ပြောကြားခဲ့သည်။ ၂၀၂၃-၂၄ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ သဘာဝရာဘာ ထုတ်လုပ်မှုမှာ တန်ချိန် ၈၅၇,၀၀၀ ရှိခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

သို့ရာတွင် နိုင်ငံတကာဈေးကွက်တွင် ရာဘာတုံး (block rubber)ဈေးနှုန်းများ ကျဆင်းနေခြင်းက ပြည်တွင်းဈေးနှုန်းများကို ထိခိုက်နိုင်ဖွယ်ရှိကြောင်း၊ အဆိုပါ ရာဘာတုံးဈေးနှုန်းများသည် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပတ်အတွင်း ၁၅၆ ရူပီး မှ ၁၄၂ ရူပီး သို့ ၁၄ ရူပီး ကျဆင်းခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ယင်းအခြေအနေသည် ပြည်တွင်း သဘာဝရာဘာဈေးနှုန်းများကို သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပြီး စက်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် ပြည်ပမှ တင်သွင်းမှု ရွေးချယ်စရာများ ပိုမိုများပြားလာနိုင်ကြောင်း သိရသည်။

ပြည်တွင်းဈေးကွက်သို့ ယခုလလယ်ပိုင်းမှစ၍ ဇူလိုင်နှင့် ဩဂုတ်လများအထိ ရာဘာအသစ်များ ဝင်ရောက်လာမည်ဟု မျှော်မှန်းရပြီး ယင်းမှာ စိုက်ပျိုးသည့်ဒေသများတွင် မိုးကောင်းစွာ ရွာသွန်း

ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ စိုက်ခင်းများစွာတွင် သစ်ပင်များကို မိုးဒဏ်ခံနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ရာဘာအဓိကသုံးစွဲသောလုပ်ငန်းများ အထူးသဖြင့် တာယာထုတ်လုပ်သူများသည်လည်း ဈေးကွက်မှ ဝယ်ယူနေကြသော်လည်း ပြည်ပမှ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုများကို အနီးကပ်စောင့်ကြည့်နေကြောင်း ၎င်းက ပြောကြားခဲ့သည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် ယခုရာသီတွင် ဈေးနှုန်းအတက်အကျများစွာမရှိဘဲ ဈေးကွက်အခြေအနေ ပိုမိုကောင်းမွန်နေကြောင်း၊ ယခုလ ၄ ရက်နေ့အထိ RSS IV အမျိုးအစား ရာဘာဈေးနှုန်းများသည် တစ်ကီလိုဂရမ်လျှင် ၁၈၉ ရူပီးဖြင့် အရောင်းအဝယ်ဖြစ်နေကြောင်း Valy က ပြောကြားခဲ့သည်။

Harrisons Malayalam Ltd ၏ အမှုဆောင်အရာရှိချုပ် Santosh Kumar ၏ ပြောကြားချက်အရ စိုက်ပျိုးသည့်ဒေသများတွင် မိုးစောစီးစွာရွာသွန်းခြင်းက လာမည့်လများတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ရိတ်သိမ်းမှုအတွက် မျှော်လင့်ချက်များ မြင့်တက်စေခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

သို့ရာတွင် မကြာသေးမီနှစ်များအတွင်း တွေ့ကြုံခဲ့ရသော ရာသီဥတုနှင့်ပတ်သက်သည့် မရေရာမှုများအပေါ် စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ ရှိနေကြောင်း၊ နှစ်အစပိုင်းတွင် မုတ်သုံမိုးကောင်းစွာရွာသွန်းခြင်းသည် နောင်လာမည့်အခြေအနေများကို အမြဲတမ်းညွှန်ပြနိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ မိုးရေချိန်ပမာဏသာမက မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံ၊ မှီရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှင့် မကြာသေးမီကတွေ့ရှိရသော အရွက်ကြွေကျမှုတို့ကလည်း စိုက်ပျိုးသူများကို စိုးရိမ်ပူပန်စေကြောင်း သိရသည်။

နောက်ထပ် စိုးရိမ်စရာတစ်ခုမှာ ဈေးနှုန်းများဖြစ်ကြောင်း၊ မကြာသေးမီက နိုင်ငံတကာဈေးကွက်တွင် အမျိုးမျိုးသော ယူဆချက်များနှင့် ပထဝီနိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုများအပေါ် အခြေခံ၍ ဈေးနှုန်းများ အနည်းငယ် အကျဗက်သို့ရွေ့လျားလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း သိရသည်။

သို့ပါ၍ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ သဘာဝရာဘာ တင်ပို့ရာတွင် အိန္ဒိယပြည်တွင်း ရာဘာထုတ်လုပ်မှု အခြေအနေ၊ နိုင်ငံတကာဈေးကွက် ရာဘာဈေးနှုန်းအတက်အကျနှင့် အိန္ဒိယ၏ ပြည်တွင်းဝယ်လိုအားတို့ကို အနီးကပ်စောင့်ကြည့်လေ့လာရန် လိုအပ်ပါသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် မုတ်သုံမိုးကောင်း၍ ရာဘာထွက်နှုန်း တိုးလာပါက ပြည်တွင်းဈေးနှုန်းအပေါ် ဖိအားသက်ရောက်နိုင်ပြီး ပြည်ပမှ တင်သွင်းမှုအပေါ် သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်တင်ပြအပ်ပါသည်။

ကောင်းထွဋ်အောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကော်လံကတ္တား

Source: The Hindu Businessline, Good monsoon likely to boost natural rubber production, June 4, 2025.

**နောက်ထပ် အမေရိကန် တစ်ပိုင်းလျှပ်ကူးပစ္စည်း ကုမ္ပဏီ Santech Global Inc က
အနောက်ဘင်္ဂလားပြည်နယ်တွင် စီမံကိန်းတစ်ခု တည်ထောင်ရန် စိတ်ဝင်စား**

GlobalFoundries (GF) ကုမ္ပဏီပြီးနောက် နောက်ထပ် အမေရိကန် တစ်ပိုင်းလျှပ်ကူးပစ္စည်း ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်သော Santech Global Inc က အနောက်ဘင်္ဂလားပြည်နယ်တွင် စီမံကိန်းတစ်ခု တည်ထောင်ရန်စိတ်ဝင်စားကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်ဟု ပြည်နယ်အစိုးရက ပြောကြားခဲ့သည်။ အမေရိကန် ကောင်စစ်ဝန်ချုပ် Kathy Giles-Diaz က ဘင်္ဂလားဝန်ကြီးချုပ် Mamata Banerjee နှင့် ယခုလ ၄ ရက်နေ့တွင် Nabanna ၌ တွေ့ဆုံပြီးနောက် အဆိုပါအချက်ကို ထုတ်ပြန်ပြောကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

နယူးဂျာစီပြည်နယ်အခြေစိုက် Santech Global ကုမ္ပဏီသည် တစ်ပိုင်းလျှပ်ကူးပစ္စည်းနှင့် နာနိုအီလက်ထရွန်းနစ်ပစ္စည်းများ အထူးသဖြင့်ထုတ်လုပ်ကြောင်း သိရသည်။ "လိုအပ်တဲ့ အထောက် အပံ့တွေပေးနိုင်ဖို့ ကုမ္ပဏီနဲ့ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးနေပါတယ်" ဟု တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောကြားခဲ့ သည်။ ၎င်းက Santech Global မှ အနောက်ဘင်္ဂလားပြည်နယ်တွင် စီမံကိန်းတည်ထောင်ခြင်းသည် ပြည်နယ်အတွင်း ခိုင်မာသော တစ်ပိုင်းလျှပ်ကူးပစ္စည်း ဂေဟစနစ်ဖန်တီးရာတွင် အထောက်အကူပြု မည်ဖြစ်ပြီး စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုပွင့်လာစေမည်ဟု ဖြည့်စွက်ပြောကြားခဲ့သည်။

ပြည်နယ်အစိုးရက အဆိုပါ GlobalFoundries (GF) သည် လုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့ရန်အတွက် ထပ်ဆောင်းမြေနေရာ ပံ့ပိုးပေးရန် တောင်းခံထားကြောင်း ထပ်မံပြောကြားခဲ့သည်။ GF စီမံကိန်းကို ယခင်နှစ် စက်တင်ဘာလက အမေရိကန်သမ္မတဟောင်း Joe Biden နှင့် ဝန်ကြီးချုပ် Narendra Modi တို့ တွေ့ဆုံစဉ်က ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်က ကော်လံကတ္တားမြို့၊ Sector V ရှိ အိန္ဒိယဆော့ဖ်ဝဲနည်းပညာပန်းခြံ (STPI) တွင် GF အတွက် ၁၃,၀၀၀ စတုရန်းပေခန့်ရှိသော လိုအပ်သည့်မြေနေရာကို ပေးအပ်ပြီးဖြစ် ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ GF က နောက်ထပ် ၁၉,၀၀၀ စတုရန်းပေ တောင်းခံထားပြီး ဝန်ကြီးချုပ် က အဆိုပါတောင်းဆိုချက်ကို စဉ်းစားပေးမည်ဟု အာမခံခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ယခုလ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အမေရိကန်ကောင်စစ်ဝန်တို့သည် အမေရိ ကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ပူးပေါင်း၍ တည်ဆောက်မည့် GF Kolkata Power Center အကြောင်း ဆွေး နွေးခဲ့ကြသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်က အဆိုပါစီမံကိန်းသည် ပြည်နယ်အတွက် အရေးပါသော အောင်မြင်မှု

ဖြစ်မည် ဖြစ်ကြောင်းနှင့် အကောင်အထည်ပေါ်လာပါက အလုပ်အကိုင်များစွာ ဖန်တီးပေးနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ကောင်းထွဋ်အောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကော်လံကတ္တား

Source: Live Mint, Another US-based semicon co to set up project in Bengal - Times of India, June 5, 2025.

တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၏ မြေရှားသတ္တုသံလိုက်တင်ပို့မှု ဆိုင်းငံ့ခြင်းကြောင့် အိန္ဒိယ၏ မော်တော်ယာဉ်ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍ ထိခိုက်နိုင်

တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ မြေရှားသတ္တုသံလိုက်များ တင်ပို့မှုအတွက် ခွင့်ပြုချက်များကို ဆိုင်းငံ့ထားကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်သမားရိုးကျနှင့် လျှပ်စစ်သုံးမော်တော်ယာဉ် ထုတ်လုပ်မှုကို ထိခိုက်နိုင်ကြောင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံမော်တော်ယာဉ်ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍမှ အစိုးရထံ အသိပေးအကြောင်းကြားခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

မေလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် အဆိုပါ ပြဿနာကို မော်တော်ယာဉ်ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍ ကိုယ်စားလှယ်များက အိန္ဒိယ အကြီးစားစက်မှုဝန်ကြီးဌာန၏ အတွင်းရေးမှူးထံ တင်ပြခဲ့ပြီး လျှပ်စစ်သုံးမော်တော်ယာဉ်များတွင် အသုံးပြုသော မော်တာများအတွက် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သော ယင်းအစိတ်အပိုင်းများကို တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံက လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားသည့် အခြေအနေကို မီးမောင်းထိုးပြခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ဂျာမနီနိုင်ငံအခြေစိုက် Bosch၊ Continental Automotive နှင့် Mahle Group ကဲ့သို့သော နိုင်ငံစုံမော်တော်ယာဉ်အစိတ်အပိုင်းကုမ္ပဏီများ၏ နိုင်ငံခြားရုံးခွဲများအနေဖြင့် တင်သွင်းခွင့်ပြုချက်များ ရရှိနေသော်လည်း အိန္ဒိယကုမ္ပဏီ ၃၀ ခန့်က လျှောက်လွှာတင်ထားသော်လည်း ၎င်းတို့၏ အိန္ဒိယလုပ်ငန်းခွဲများအနေဖြင့် ခွင့်ပြုချက်များ မရရှိသေးကြောင်း သိရသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည့် အိန္ဒိယမော်တော်ယာဉ် အစိတ်အပိုင်းထုတ်လုပ်သူများအသင်း (The Automotive Component Manufacturers Association of India -ACMA) နှင့် အိန္ဒိယမော်တော်ယာဉ်ထုတ်လုပ်သူများအသင်း (The Society of Indian Automobile Manufactu-

ners -SIAM) တို့က မေလ ၂၉ ရက်နေ့က အကြီးစားစက်မှုဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့သော အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

၎င်းတို့၏ ဆွေးနွေးမှုများတွင် မြေရှားသတ္တု သံလိုက်မပါဝင်သောမော်တာများ ထုတ်လုပ်ခြင်းကဲ့သို့သော ရေရှည်ရွေးချယ်စရာ နည်းလမ်းများကိုလည်း ရှာဖွေခဲ့ရာ အနည်းဆုံး အချိန်နှစ်နှစ်ခန့် ကြာမြင့်နိုင်ကြောင်း၊ သို့မဟုတ် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံမှ မော်တာအလုံးလိုက် တင်သွင်းခြင်းသည် အစိုးရ၏ "Make-in-India" အစီအစဉ်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ပြီး ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ချိတ်ဆက်ထားသောမက်လုံးများ (Production-linked incentives) ကို ထိခိုက်စေမည်ဖြစ်ကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ Bajaj Auto Ltd. က ဇူလိုင်လအထိ အဆိုပါကန့်သတ်ချက်များ ဖြေလျှော့ပေးခြင်း မရှိပါက မော်တော်ယာဉ်နှင့် ဆက်စပ်အစိတ်အပိုင်းများ ထုတ်လုပ်မှုအပေါ် ပြင်းထန်စွာထိခိုက်နိုင်သည်ဟု သတိပေးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့မှစ၍ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံမှ မြေရှားသတ္တု သံလိုက်တင်သွင်းခွင့်ပြုချက် လုံးဝမရရှိသေးကြောင်း သိရသည်။ ၎င်းသည် တရုတ်အာဏာပိုင်များထံမှ ခွင့်ပြုချက် လိုအပ်သည့် ပို့ကုန်စည်းမျဉ်းအသစ်များ ထွက်ပေါ်လာပြီးနောက် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်းနှင့် အဆိုပါ ရပ်ဆိုင်းမှုသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ အကောက်ခွန်များအပေါ် တုံ့ပြန်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်နိုင်ကြောင်းလည်း သုံးသပ်ကြသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့တတိယအကြီးဆုံး မြေရှားသတ္တုသိုက်များကို ပိုင်ဆိုင်ထားသော်လည်း ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှု နည်းပါးနေ၍ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံအပေါ် အကြီးအကျယ် မှီခိုနေရကြောင်း သိရသည်။ ယခုအခါ အိန္ဒိယအစိုးရသည် အဆိုပါမှီခိုအားထားမှုကို လျှော့ချရန်အတွက် ပြည်တွင်း မြေရှားသတ္တု သံလိုက်ထုတ်လုပ်မှုကို မြှင့်တင်ရန် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ မက်လုံးများပေးအပ်ရန် စဉ်းစားလျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

CNBC-TV18 ၏ သတင်းများအရ မြေရှားသတ္တု ထောက်ပံ့ရေးကွင်းဆက် ပြတ်တောက်မှုသည် အိန္ဒိယထိပ်တန်းဝန်ကြီးများ၏ အာရုံစိုက်မှုကို ရရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး (PMO)၊ အကြီးစားစက်မှုဝန်ကြီးဌာန (MHI)၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန (MEA) နှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနတို့သည် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၏ မြေရှားသတ္တုသံလိုက် ပို့ကုန်ကန့်သတ်မှုများ၏ သက်ရောက်မှုကို ပူးပေါင်းအကဲဖြတ်နေကြောင်း သိရသည်။

CNBC-TV18 ၏ အစီရင်ခံစာအရ အစိုးရသည် ပေကျင်းသို့ စက်မှုလုပ်ငန်းကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့ စေလွှတ်ရန် စဉ်းစားနိုင်ကြောင်းနှင့် ရည်ရွယ်ချက်မှာ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနထံမှ အဆိုပါ ပို့ကုန်ခွင့်ပြုချက်စနစ်အသစ်နှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းချက် ရယူရန် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ကောင်းထွဋ်အောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကော်လံကတ္တား

Source: Live Mint, Indian auto stuck in queue as China clears rare earth magnets for others | Mint, June 5, 2025.

Financial Express, Rare earth supply chain facing disruption, India may send team to China, June 5, 2025.

.....

Agribusiness & Trade